

Josef Kalvoda

Vstupní texty ke konferenci
pořádané Knihovnou kardinála Berana
v Třemošné 18.6. 2012

KKB, Plzeň 2012

OBSAH:

Kalvoda politik Josef Štogr	3
Josef Kalvoda, Košický vládní program a otázka, co je totalitarismus Josef Štogr a Miroslav Svoboda	10
Životopis Josefa Kalvody v datech Jan Cholínský	19
Literatura	23
Sekundární literatura	24

Sborník byl vydán u příležitosti konference o významu Josefa Kalvody - katolického historika a politika, působícího po většinu svého života v emigraci, a konference teologických knihovníků TEOS 2012.

Kalvoda politik

Kalvoda se opakovaně ve svých hodnoceních opíral o to, že politicky přínosní jsou ti, kdo mají dobrý základ (jsou čestní) a dívají se do budoucnosti (ukazují, že politika znamená odpovědnost). Tak např. stojí v pohledu Kalvody Kramář jako dobrý politik proti malosti a účelovosti špatného politika Masaryka, a to bez ohledu na to, že s Kramářem v jeho politických názorech nemusí souhlasit. Na tomto modelu je nejlépe možné doložit Kalvodovo pojetí politiky: dobrý politik je ten, kdo je lidsky konzistentní, intelektuálně dostatečně vybavený (je schopen správně vyhodnocovat), jedná aktuálně, ale s pohledem do budoucna a vědomím odpovědnosti. Kalvodovo hodnocení je jasné - i přesto, že Masaryk byl zjevně politicky úspěšný a stal se na nějakou dobu „idolem“ a Kramář zmizel z povědomí lidí. Kalvoda hodnotí „po ovoci“.

Josef Kalvoda bývá většinou prezentován jako historik. Jeho historické studie jsou to, co je hmatatelné, co držíme v ruce, k čemu se, díky třísvazkové reedici jeho textů můžeme vrátit. Troufám si ale tvrdit, že Kalvoda byl svou povahou především politický analytik a komentátor. Svědčí o tom skutečnost, že jeho precizní historickou práci vždy doplňuje interpretační a často i polemická vrstva v politickém smyslu. O aktivní politickou práci se Kalvoda také nějakou dobu pokoušel, v prostředí profizlované a převážně liberální a levicové emigrace ale pro to nebyly podmínky, a po nějaké době ztratilo smysl pokoušet se o zahraniční politickou alternativu k moci v komunistickému Československu. O to větší pro nás může být Kalvoda inspirací dnes, kdy se rozpadají struktury veřejné politiky, jak jsme jim rozuměli (asi naivně) ještě na konci dvacátého století poté, co komunisté ve východním bloku resignovali na držení státní moci.

V uplynulých dvaceti letech jsme prošli celou řadou společenských a politických rozčarování a dnes se nacházíme v situaci, kdy se mnohým jako jediný smysluplný politický motiv jeví zdánlivé alternativy, jakou je např. pirátská (levicová) revolta proti systémům kontroly. Společnost je všeobecně vnímána

jako ekonomicko-manipulativní komplex, ve kterém se „obraz veřejného“ vytváří zcela uměle a ve kterém tedy na tradiční „politickou práci“ prakticky není žádný prostor. Slovy „lidu“ – není koho volit. Kalvoda pro nás může být v této situaci inspirací i přesto, že situace, kterou řešil, byla jiná než naše, byla ideologicky vyhraněná. Toto vyhranění ale vycházelo ze základu, který je platný i tam, kde není tak snadné ukázat na to, kde je nepřítel. Ti, kdo čtou jeho postoj jen jako „antikomunismus“, podle mne tím ale zůstávají u povrchního porozumění jeho dílu.

Kalvoda nejprve analyzoval příčiny rozpadu demokratické struktury u nás – jeho poukaz k manipulacím a destrukci politického prostoru zakódované v Košickém vládním programu je zásadní (Zabývali jsme se jím minule, a proto zde celou věc nerozvádím – viz následující článek) a podobným způsobem ukázal i roli Masaryka a Beneše při zrodu Československa. Tato jeho analýza měla ve své době jen malou odezvu. Setkával se s nezájmem a mlčením, a tak pro něj bylo podstatné prolamovat toto mlčení. Z pohledu v americkém exilu mu muselo být jasné, že nejde znovu vstoupit do stejné řeky. Co dělat, když politická práce v emigraci se jeví jako nesmysl? Jde věci dokumentovat, vynášet je na světlo, aktualizovat to, co by jinak bylo zapomenuto – a to Kalvoda s velkým nasazením dělal. Byla to jeho politická volba a podle mne to byla výsostně politická práce.

Ukazuje se tak, že naše porozumění politice je třeba vrátit do doby, kdy jsme v disentu tak či tak byli přinuceni vzít na vědomí, že jakákoli činnost, která je vymezením se proti hegemonickým vlivům ve veřejném prostoru, je činností politickou. Stále znovu tak vyvstává problém, jak nalézt „výměr“ politiky nikoli snad z nějaké teoretické pozice společenského vědce, ale z pozice toho, kdo hledá praktické řešení pro svůj život s druhými – právě to přináší aktuální politické otázky. Předmětem politiky je politika – tedy to, na co mohou být v rámci společenského prostoru různé odpovědi a různé otázky, a přitom je třeba dojít ke konkrétnímu řešení – jednat. To je užší vymezení, které směřuje k politice jako snaze dosáhnout podílu na moci. Nelze ho opomíjet, politika je v tomto smyslu takový obor společenského kde se z plurality vychází, ale nejde

ji zachovat, je třeba se k tomu či onomu přiklonit a „realizovat“ různá rozhodnutí, která více či méně významně ovlivňují podobu budoucího. Ale smysl má i práce v opozici, v disentu, ve skrytu, přemýšlení, vytváření budoucích politických témat. Kalvoda věděl, že je nutné jednat a že jednání není věcí libovůle. Ani politika není a nemůže být „jen“ průmětem vůle jednotlivých lidí a skupin (a schopnosti jakýmkoli tolerovaným způsobem prosadit tuto vůli). Na politiku tedy nelze resignovat, ani když naděje na prosazení vlastních politických postojů mizí. Zájem o pravdu je (zvláště v kontextu politiky pouhé vůle a manipulace) svým způsobem výsostný politický postoj. Budoucí není „lhostejné“ a lhostejné není ani zaujetí nebo i nezaujetí lidského postoje. Politika není „jen“ prostým průmětem chťení, probíhá v ní vždy mimo jiné spor o hodnoty, které se mají brát jako určující ve vztahu k budoucímu. To platí i v případě, že neexistuje jednoznačný nositel toho či onoho politického postoje.

Kalvoda čerstvý emigrant a křesťanskodemokratický politik nenašel v prostředí emigrace nositele politického postoje, který by „zvedl“ jeho argument, že je třeba se myšlenkově vrátit před Košický vládní program, má-li se československá exilová politika postavit na realistické nohy. Nenašel nikoho, kdo by přímo reagoval na jeho výzvy, že je třeba politicky přehodnotit role jednotlivých politiků v průběhu první světové války, v úvodních fázích bolševické revoluce a vzniku Československa atd. Ukazoval důsledky těchto selhání. Ale nikoli proto, aby moralizoval. Aktualizoval jen základní téma politiky v nové podobě otázkou, před kterou bychom neměli uhýbat: jak v obecném příklonu k politice, která je chápána jako „projevy chťení“, nalézt a formulovat hodnotové rámce politiky. Kalvoda našel způsob, jak se nenechat z této situace vytěsnit – psal historické studie, kterými vynášel na světlo reálné doklady o tom, kdo a proč selhal (a často i lhal) a kdo ne. To není málo.

Kalvoda navíc správně analyzoval světovou politickou situaci poté, co proběhlo maďarské povstání – a nic se nestalo; západní státy ani mocensky, ani politicky vlastně nereagovaly. Kalvoda viděl v rozdělení sfér vlivu defenzivu Západu a věděl, že součástí politiky musí být jasné mocenské vymezení se proti levičovému myšlení, které vede k politickým systémům sovětského typu. Politika liberálů vede od jednoho kompromisu k druhému, od jedné manipulace

a nepravdě k druhé... a do pekel. Existuje prostor pro veřejnou diskusi, ale ten musí mít zásadní rámec a v něm určené priority: nejde o to, abychom hledali nejpohodlnější řešení pro nás a v této situaci. Jde o to, hledat odpověď na otázku „co máme dělat“, odpověď na otázku, která nespočívá v naší libovůli, nedáváme si ji náhodně a sami.

Kalvoda přímo i nepřímou ukazuje, že každá situace, ve které je politická otázka představována jako otázka po libovolných preferencích, je více nebo méně deformující, zakrývající. Jejím důsledkem je manipulace a resignace před nepohodlnými nároky a násilnou mocí – výsledek nevíry v pravdu. Člověk sám (a tím méně v hledání společenských a politických řešení konkrétních problémů) není suverén, neměl by bez jakéhokoli rámce neutrálně „volit“ podle toho, co mu připadá „lepší“, bez jakýchkoli ohledů volit si cíle a způsoby jejich dosahování. Každé rozhodování je rozhodování mezi dobrým a zlým a vyžaduje, abychom si znovu a znovu pokládali otázku „co je dobré a co špatné“, a to nejen z hlediska aktuální situace, ale i vzhledem k rámci a cílům politiky. K celku životní cesty daného člověka, k celku světa, ve kterém budou mít naše postoje a rozhodnutí reálný dopad.

Kalvoda ukazuje na tragičnost novodobého pojetí ne-odpovědnosti v politice, ukazuje, že jeho důsledek je dramatický: liberalismus rozkládá západní společnost, a Kalvoda vidí především to, jak je v tomto smyslu zranitelná ze strany levicových ideologií aktivně šířených ze sovětského bloku. Kalvoda jako analytik a komentátor vstupuje do americké politiky, protože ji nahlíží jako reálný prostor, ve kterém je třeba se vymezit proti levicovým idealismům, proti redukci politického prostoru na prostor pouhého chtění neodpovědné většiny – s tím, že jeho hlavní zájem je zaměřen proti komunistickému nebezpečí. Neumíme odhadnout jeho podíl na vytváření konceptů reaganovské politiky, ale je nesporné, že k její formulaci přispěl. Na druhou stranu z dlouhodobého pohledu je zřejmé, že i v Americe prosadil koncept politiky jako prostoru „pouhého chtění většiny“, se kterým se dá snadno manipulovat. Kalvodovská (a reaganovská) politika byla příliš úzce zaměřena proti nejviditelnějšímu nepříteli. Čteme-li Kalvodovy texty, vidíme v nich až příliš často „ideový podtext“ - je třeba argumentovat proti liberalismu, který nahrává levičákům

a v posledku Rusku jako dominantní ne-demokratické velmoci. Dnes vidíme, že v něčem byl tento postoj historicky omezený, protože hlavní spor o povahu politiky se odehrává a bude odehrávat v prostředí upadající a záměrně zakrývané odpovědnosti lidí žijících v západní společnosti.

Vrátím se ještě jednou k významnému motivu – okolností vzniku čs. státu. Josef Kalvoda ve své pozdější fázi ukazuje, jak byl základní moment selhání založen už Masarykem a Benešem, kteří používali jako politický prostředek intriku, polopravdy, zatajování, lež. Píše o Beranovi a českém selhání v situaci, kdy udržení bolševické moci bylo na vážkách. Preferuje i tady své vnímání komunistické hrozby, ukazuje, že selhání politiky má dalekosáhlé důsledky. Cílem pro něj ani tady není vytvořit (z pozice historika) komplexní a vyváženou analýzu dané doby, zahrnout témata týkající se blahoslaveného Karla I. atd. Jeho cílem je vytvořit sondu, která je dostatečně přesná a odborně nena- padnutelná – ale přitom dostatečně ilustrativní. Není „vědcem pro vědu“, což dnes tak často vidíme na současných universitách. Chce, aby jeho práce měla reálný společenský dopad. To je významné, i když se vystavuje tomu, že ho někdo po desetiletích může kritizovat, dnes například nahlížíme na věc z větší šíře, Masaryk a Beneš byli jen špičkou ledovce, jehož rozměry nedoceňujeme, jen je začínáme tušit. Ale Kalvoda udělal významný krok k tomu, abychom mohli v jeho směru jít dál.

Právě proto pro nás mohou být Kalvodovy postoje a zvolené strategie významným podnětem. Může pro nás být inspirací v situaci, kdy se nám ukazuje, že dnes už politický prostor vůbec otevřenému hledání pravdy nastaven není. Politika je dnes prezentována a většinou lidí vnímána jako forma dosahování cíle, kterým je podíl na moci, ještě stále s tou minimální „maximou“, že by neměly být používány prostředky, které jsou trestné. Ale zcela už jsme resignovali na slušnost a na základní pojem „ctí“, bez které nelze vnímat spolehlivost a integritu člověka a tedy i politika.

Je možné si klást otázku, jak by na tuto situaci reagoval „mladý“ Kalvoda, jak by reagoval člověk, který dokázal „nezbloudit“ v nepřehledné době „zmaru“ emigrace a politických resentimentů vázaných na poválečnou československou

politiku. Jsme v situaci, kdy je náš politický prostor de facto zbaven všeho podstatného – především možnosti diskutovat o hodnotách, kterými má být politika vedena. Politický rámec korektnosti, tolerance a lidských práv spolehlivě zamezuje tomu, aby se politika ukazovala jako prostor společné odpovědnosti. Společenský rámec rovnosti různých ambivalentních paradigmat rozrušuje jakoukoli snahu o hledání pravdy. V pozadí za tím je jediný „trik“ či myšlenkový posun: předpokládá se (je nám předkládáno), že jako lidé nemáme nic společného, že každý má právo na jakýkoli názor a že tedy výše zmíněné vymezení politiky korektnosti je samozřejmé a není a nemůže být samo předmětem politické diskuse. To je omyl nebo spíš podvod, otázka má znít jinak. Máme mnoho společného, a předmětem politické diskuse je především co a jak společně dělat.

Jsem přesvědčen, že dnes by Kalvoda razantně a jednoznačně ve svých analýzách ukázal, že právě toto je výsostným předmětem politiky. Argument k tomu je jasný: máme společnou budoucnost a společnou odpovědnost za ni. A existují hodnotové rámce, které je třeba ukázat jako nutné pro to, aby diskuse měla smysl, a právo nelze oddělit od spravedlnosti, aniž by se nestalo jen výkonem libovольné moci. Není náhodou, že poslední Kalvodův článek uveřejněný v třetím dílu Z bojů o zítřek končí odkazem na to, že Boží mlýny melou pomalu, ale jistě. Ti, kdo jsou pomluveni, kdo se nemohou proti pomluvám bránit, kdo jsou marginalizováni... atd. jsou svědky, nikoli poraženými, ti jsou podle Kalvody svědky v procesu, ve kterém spravedlnost vyjde najevo. Kalvoda nám nastavuje lafku – bez étosu, zaujetí pro pravdu a spravedlnost nemá žádná politika smysl.

Máme-li na Kalvodu navázat, je třeba zobecnit. Trapný spor o to, zda má být v evropské ústavě zmínka o křesťanských kořenech Evropy, je spíš jen kariaturou než ilustrací toho, o co nyní v politice jde. Celý kulturní kontext, ze kterého se vůbec prostor politiky mohl vytvořit, předpokládá, že lidé mají mnoho společného, existuje řada daností, které tvoří rámec kultury. Současné útoky moci na rodinu a staré společenské instituce svědčí o tom, že reální držitelé moci si dobře uvědomují, že právě povědomí o společném je největší brzdou manipulací, které pseudopolitika chtění umožňuje.

Nevíme ale, v jakém prostoru skutečně politickou otázku (totiž otázku po rámci politiky a hodnotách) formulovat a diskutovat. V rámci prostoru, který je nazýván „politickým“, to dnes udělat dost dobře nejde, protože taková otázka je v současném úzkém pojetí politiky „chtění“ vyloučena jako nekorektní. Nabízí se kalvodovsky, pracně, odpovědně poukazovat na to, že pseudo-politický prostor „chtění“ je ve skutečnosti prostorem ovládaným, manipulovaným. Praktická politika začíná analýzou a pojmenováním, ukázáním souvislostí v konkrétních případech, v reálných situacích. Nemusíme k tomu jít přesně ve šlépějích Kalvody a stát se historiky, nemusíme jen teoretizovat o politice. Jistě jsou tací, kteří dříve nebo později obecně a dostatečně sdělitelně popíší manipulativní mechanismy, které si na sebe navlékají zdání politiky korektních procesů. Tento podvodný model, ve kterém žijeme, se dříve nebo později stane zjevným. Ale tímto konstatováním se pro nás aktuálně nic neřeší. Kromě toho je třeba spousty drobné práce, aby se ti, kdo přemýšlejí a cítí svoji odpovědnost v konkrétních situacích, měli možnost orientovat, teď a tady, nikoli jen na základě teorie a myšlenkového zpracování celkového kontextu, ale na základě ukázání variant reálných řešení v situacích, které se jich týkají.

Podle mne by Kalvoda-politik reagoval na naši dnešní situaci radikálně. Nenechal by si diktovat rozvrhy, které zabraňují skutečně politickému jednání, hledal by možnost, jak přispět k formaci skutečných politických témat, jejichž promyšlením by mohly vyrůst skutečné politicky myslící osobnosti. V tomto smyslu je možné se přihlásit k jeho (křesťanskému) pojetí politiky. Tato konference není pořádána politickým subjektem a není to konference přednostně zaměřená na otázky politické. Ale snažíme-li se ukázat, že zde vzniká jednoznačně myšlenkově zaměřený subjekt Knihovna kardinála Berana, pak je také třeba ukázat, jaký je průmět takového postoje do politické problematiky. Do jaké míry se najdou reálné cesty na přímou či nepřímou spolupráci s křesťanskými politickými aktivitami, nyní není důležité. Důležité je zopakovat to, co tento text ukazuje: konstatovat, že zaujetí společenského postoje má nesporně politické souvislosti.

Josef Štogr, květen 2012

Josef Kalvoda, Košický vládní program a otázka, co je totalitarismus

Příspěvek přednesený na konferenci Totalitarismus, 2008

Zkráceno

Část I.

Jedním z důsledných bojovníků proti totalitarismu byl Josef Kalvoda, narozen roku 1923, zemřel roku 1999.

O popularizaci Josefa Kalvody se v poslední době zasloužil především Jan Cholínský, díky němuž vyšly Kalvodovy knihy, např. eseje Z bojů o zítřek 3. díl (první dva vyšly ještě v emigraci v Torontu u Milo Komínka), dále Role Československa v sovětské strategii, Studená válka 1946-1989 a další sekundární literatura a Kalvodův životopis (Poutník Josef Kalvoda, Dílo 2002). Není však naším cílem referovat o tom, co napsali jiní, spíše zaměřit naše zorné pole na Kalvodův leitmotiv, který dosud nebyl příliš reflektován, totiž na dodnes neprolomenou, nedostatečně pojmenovanou vinu, jakési Kainovo znamení, které na sobě sebou nese velká část naší intelektuální elity, a v jistém smyslu tedy i národ jako celek. Chceme se zaměřit na vinu skrývanou a zlehčovanou, na to, že si jedni jako druzí více či méně „zadali“ s režimem zjevně totalitním, ale i s myšlením, které je živnou půdou k totalitarismu.

Kalvoda začal svoji místní politickou práci po r. 1945 jako mladý křesťanský demokrat na Českomoravské vysočině v podmínkách, které jen těžko mohly být více paradoxní. Fakticky již všude aktuálně diktovali komunisté, i když mocenské orgány nebyly ještě zcela v jejich rukou. Tahle výchozí situace, ve které se mladý zemědělec pokoušel politicky pracovat, byla Kalvodou později přesně analyzována a z výstupů byl také vyvozen jasný důsledek:

Česká společnost se jen těžko dostane „dál“, dokud se nedokáže vyrovnat s vlastním selháním: selháním a z něho plynoucím stále se opakujícím a prohlubujícím sebeklamem. Není důvod se historicky vracet k Únoru, kdy komunisté získali úplnou kontrolu nad vládou. Nemá smysl dokazovat, že to byl puč.

Vždyť přeci vše podstatné již bylo „rozhodnuto“ tím, jak byl formulován a schválen Košický vládní program. (1) Právě tady zástupci předválečných parlamentních stran podepsali status quo, ve kterém byla řada politických stran zakázána, ve kterém byla stvrzena poválečná vazba na Sovětský svaz, ve které byla potvrzena benešovská linie kolaborace se Stalinem.

Kalvoda jako mladý muž a bytostný politik odchází do exilu a dlouhou dobu se snaží vytvořit autentické křesťanskodemokratické politické struktury, stále pomýšlí na návrat a politické uspořádání po pádu komunismu. Je zásadním odpůrcem všech, kdo nejsou schopni udělat krok před rok 1948, kdo chápou jako zásadní zlom ve směřování ČSR údajné komunistické „převzetí moci“ v roce 1948. A proto má řadu nepřátel, a to i v těch, kdo jsou pro nás takřka synonymy zahraničního „hlasu“, včetně toho, který zazníval z Hlasu Ameriky. Většina i těch nejrazantněji vystupujících oponentů komunismu si nedokázala přiznat, že až do roku 1948 se pro sebe snažili s komunismem nalézt nějaký snesitelný „status quo“ a to i za cenu, že byli umlčeni jiní. Parafrázujeme-li Kalvodu, pak od počátku vidí, že žádná rozumná budoucnost ČSR se nedá stavět na hliněných nohou, a proto je nutné se „mentálně“ vrátit do doby, kdy Beneš byl soukromou osobou; jakékoli nové uspořádání věcí v ČR by mělo být svojí povahou „reálně poválečné“, tedy nemělo by být vázáno mocenskou

(1) Košický vládní program byl výsledkem jednání Beneše a moskevského vedení KSČ v čele s Gottwaldem. Vláda ho schválila 5. dubna 1945 v Košicích. Obsahoval vyloučení některých demokratických stran z voleb, vytvoření vlády Národní fronty, zestátnění a zkonfiskování klíčových oborů průmyslu, potravinářského průmyslu, bank a pojišťoven, zavedení národní správy, zřízení národních podniků, silnou vazbu na Sovětský svaz v řadě oborů (např. budování armády) a mnoho dalšího.

Nejdříve byla zestátněna půda a filmový průmysl. V srpnu 1945 bylo v národní správě 9045 závodů s 923 000 zaměstnanci. Jejich většina byla v říjnu 1945 čtyřmi Benešovými dekrety vyvlastněna bez náhrady ve prospěch státu - veškeré velké průmyslové podniky, dále potravinářství, finančnictví a průmysl s více než 150 zaměstnanci. V této vlně byly zestátněny 2/3 podniků, zaměstnanců i výrobní kapacity. Náhrady byly vyplaceny velmi omezenému počtu vlastníků, za zahraniční kapitál jen občanům z vítězných a neutrálních zemí. Týden po zestátnovacích dekrettech nastala měnová reforma.

deklarací z Košic, kterou z větší části formulovali samozvanci pod vlivem komunistů, a (bohužel) podepsali se pod ní i zástupci demokratických stran ČR.

Pro Kalvodu nastává zlom ve chvíli, kdy sovětská vojska za nečinného přihlížení Západu potlačila maďarské povstání. Chápe, že dále nemá smysl věnovat se časově a organizačně náročné politické práci mezi emigranty, kteří zvolna ztrácejí kontakt na realitu doma. Během krátké doby v USA vystuduje, dává se na akademickou dráhu a vytváří si tak novou, tentokrát již na politice nezávislou platformu, ze které může hlásat svoje názory. A opět jde o stejný motiv: s totalitními režimy není možné vést dialog, nejsou možné kompromisy. Kalvoda kritizuje naivní politiku demokratických presidentů vůči agresivnímu Sovětskému svazu a jeho spojencům, podílí se na vytváření myšlenkové základny Reaganova volebního týmu a později podporuje svojí prací jeho exekutivu. Totalitním režimům je třeba říci rozhodné „ne“, podpořeně silou a jasným odhodláním ji užít. I v tomto období ale nezapomíná na historicko-politická témata týkající se ČSR: a k pohoršení mnohých stále trvá na tom, že základní tragedii pro Čechy a Slováky přinesla skupina, která byla později uznána jako benešovská emigrační vláda, a především skrze ne-právní dokument „Košického vládního programu“.

Josef Kalvoda zemřel, aniž by se dožil většího zájmu o své životní poselství. Intelektuální elity se dál jako k momentu „převzetí moci komunisty“ vztahují k 25. únoru 1948 a v naší historii je tak stále skryta nepřiznaná vina za kolaboraci, která se odehrála už o pět let dříve a která se pak v každodennosti utvrzovala neustálým ústupem před komunisty v každé oblasti společenského života. ČSR byla po válce prosycena stalinským myšlením a většina intelektuálů (včetně těch, kteří se později v emigraci etablovali jako antikomunisté) se na tomto procesu buď podílela, nebo mu alespoň nevzdorovala. Jak je to možné? A jak je možné, že se o tom dodnes téměř nemluví?

Něco napoví už studium příspěvků, které zazněly na této konferenci Totalitarismus v minulých letech. Články ze sborníku Totalitarismus II Marka Syrného: „Demokracie versus totalita na Slovensku v letech 1945-1948“

a Ondřeje Podolce „Charakter a premeny politického režimu na Slovensku v rokoch 1938-1945“ dobre potvrdzujú, jak těžce se dnes vyrovnáváme se stavem, který přitom vykládáme jako samozřejmý. Ačkoli by na sebe měly podle datace přímo navazovat, pojednává každý z nich o jiném světě.

V prvním z nich se dozvíme se o tom, jak chápali pojem „demokracie“ komunisté, a dozvíme se také řadu dílčích informací o realitách té doby. Ale ani jednou se zde nezmiňuje „Košický vládní program“, ani jednou se zde nezmiňuje, proč bylo možné (a demokraticky nenapadnutelné) útočit na ty, kteří byli označení jako zastánci nepovolených stran, proč mohli komunisté tak snadno dosahovat svých cílů. Článek nijak nevysvětluje, „jak byly rozdány karty“, vůbec nenavazuje na příspěvek Ondřeje Podolce o politické realitě Slovenského štátu. Kde se vzala taková diskontinuita, vždyť každý z těchto článků mluví o zcela jiné politické realitě! Jak je možné, že nejvíce pozornosti není věnováno právě této diskontinuitě? Konference o totalitarismu nemohla přinést lepší důkaz o tom, na co Kalvoda upozorňoval celý svůj život: Tuhle diskontinuitu si neseme v sobě, a dokud ji nevyšlovíme, bude otravným semínkem totality v myšlení každého, kdo vnímá moderní dějiny a kdo se orientuje v moderní společnosti.

Je třeba vyslovit, že Únor, ze strany komunistů prezentovaný jako „vítězný“, byl jen završením procesu, na kterém se podepsal široký okruh „demokratických“ intelektuálů z různých politických uskupení a směřování. A nejde jen o to takovou pravdu vyslovit, jde také o to zeptat se, čím a kým to bylo způsobeno. Jak je možné, že celé spektrum politické i intelektuální reprezentace podlešlo totalitnímu svodu, sklonilo se před zjevným totalitarismem? Jak je možné, že básníci od Seiferta až po Holana psali ódy na Stalina a sovětské Rusko? Jak je možné, že na rozdíl od Polska mohla v emigraci vzniknout československá prosovětská politická reprezentace?

Na tuto otázku již Kalvoda odpověď nedal.

A tak je na nás, abychom si ji kladli sami, otevřeně, a pokud možno důsledně.

Část II

O totalitním myšlení se často mluví velice lehce až lehkovážně, jako kdybychom vlastně už dobře věděli, co těmito slovy označujeme, jako kdybychom si rozuměli a vlastně jako bychom byli od totalitního myšlení dobře odděleni, jako bychom dokázali celkem jasně ukázat hranici, za kterou začíná. Stačí přeci zakázat fašismus a komunismus a mít stále před očima to, co napáchaly... Chceme-li se však dotázat, jaké myšlení je ne-totalitní, ocitneme se před náhle obnaženým problémem. S totalitami ve formě komunismu a nacismu máme svoje zkušenosti, víme, co už by se jako společenské konstelace nikdy nemělo vrátit. Ale jsou to jediné formy totalitního myšlení? Jsou nacismus první poloviny 20 století a komunismus po téměř celé století to jediné, čeho se můžeme obávat? Není hodno pozornosti to, jak snadno uspěly? Pokusem definovat totalitarismus poněkud širěji se opakovaně zabýval mj. jeden z pořadatelů této konference [Ivo Budil] a opakovaně také vyslovil podiv nad tím, jak jsou některé kořeny totalitního myšlení stále dokola obhajovány levicovými intelektuály. Pokusíme se na jeho úvahy navázat v duchu Josefa Kalvody.

Slovo totalita znamená celost, úplnost, završenost, uzavřenost a jako takové samo neneso negativní význam. Ten se váže na totalitu teprve jako na ambice, na prvek v myšlení o správě a vládě, který uzavírá prostor druhým, uzavírá otevřenost aktuality, její neustálou nedokončenost. Ale ani pak nelze zjednodušovat, neměli bychom skočit na lep „totálního“ odmítnutí totality, a právě zde je třeba začít s úvahou o tom, co je tím nejvnitřnějším nebezpečím totality, které si nese každá doba. Totalita je ambice, ambice, ve které se v neuchopitelných věcech světa snažíme zavést pořádek, namísto abychom se znovu a znovu opakovaně ptali, jaký je řád věcí, který nikdy nenahlédáme v celku.

Každý, žádný, všichni, nikdo, úplný... slova, která se zvracejí ve svůj protiklad už pro svou zjevnou nekompatibilitu se světem. Pokud je absolutní soud součástí nějakého tvrzení, pak takové tvrzení lze vyvrátit i jen jediným příkladem, který se z absolutního soudu vymyká. Ale pokud se ocitnou v základu myšlení, pokud jsou východiskem pro následnou otázku, je zle.

Takové řeči a takových úsudků bychom se měli vyvarovat, na takovou řeč bychom neměli přistoupit. Problémem není přeci absolutní nárok sám, ideál úplnosti, pokud jsme si vědomi, že jde ambici, nedosažitelnou v žádném reálném čase. Že jde jen o to, co nás má orientovat a vést k cílům reálným, časným. Problém je, pokud se úplnost stává něčím, co máme na dosah, pokud po ni zatoužíme, pokud chceme kontrolovat to, co je, a diktovat, jak to má být. Totální je především naše ambice, pokud odmítneme přijmout svoji situaci jako situaci podmíněnou, závislou na něčem, co nás přesahuje.

Zde formulujeme první tezi:

„Paradoxně je tak ambice totalitarismu pokušením pro všechny, kteří se ztrácejí v konečnosti; na druhou stranu ale může být pokušením i pro ty, kdo se cítí být <vyvolenými nositeli> toho, co je přesahuje, a právě tato podvojnost nám často zabraňuje rozumět dvěma rozporuplným polohám totalitního myšlení.“

Použijeme-li příklad, Hitler byl pravděpodobně přesvědčen o tom, že je „vyvoleným“, že je mu dáno, aby realizoval něco, co ho reálně přesahuje, jakéhosi ducha dějin. Na druhou stranu pro většinu jeho nohsledů a vlastních nositelů totalitního myšlení v nacistickém Německu bylo totalitní myšlení něčím každodenním, „jen“ přijatelnou odpovědí na otázky, které si nedokázali zodpovědět a na které ani odpovědět jinak než zkratem nešlo, protože byly chybně položeny. Ti se vezli, „pouze“ se chytily nabídky, že v tomhle světě to bude jednodušší, protože někdo bere větší část jejich nejistot na sebe.

Totalitní myšlení nespočívá samo sebou v nějakém sklonu k násilí: spočívá v resignaci na odpovědnost u většiny a na druhé straně v ambici elit na titánské role, které proměňují svět. Pokud toto vezmeme jako kritérium, pak můžeme vyloučit z oblasti našeho zájmu mnoho historických situací, které jsou nyní vykládány jako „totality“, ale totalitami nejsou. Jsou to všechna byť i násilná „uchopení moci“, která ale byla vedena aktuálními rozvrhy - mohla v našem smyslu „omezovat ta či ona práva“ těch nebo oněch skupin lidí či jednotlivců, ale totalitami by podle výše uvedeného postupu být označována neměla, neboť

neobsahovala onu absolutní ambici. A naopak, řada historických reálií, které interpretujeme jako „liberální“, byla a je prodchnuta totalitou. Frankova vláda ve Španělsku měla některé totalitní rysy, ale ve své povaze totalitou nebyla - byť šlo jistě o nedemokratický režim. Také Pinochetova vláda jistě nebyla demokratickou, ale nebyla totalitní, i kdyby se opírala o sebevětší aktuální násilí. Nejde o to násilí omlouvat, ale jde o to, abychom neztratili ze zřetele, co je to totalitarismus, co je tím velkým, systémovým, v kultuře Evropy nekompatibilním, rozkladným prvkem, který je nejvlastnějším ohrožením naší civilizace, protože směřuje k popření našich vlastních východisek.

Proto formulujeme druhou tezi:

„Je třeba velmi jasně rozlišovat mezi režimy, které jsou násilné (nedemokratické) a které jsou totalitní. Některé totalitní režimy mohou být násilné velmi skrytě a některé násilné režimy nemusí být totalitní.“

Budeme-li schopni udržet tento vhled, pak může být řada historických situací rozpoznána jako nástup totality dávno předtím, než se jako doprovodný jev totalitarismu objeví skutečné otevřené násilí – a naopak, některé lokální konflikty nás nebudou mást; přesto, že nás nemohou nechat netečnými, dá se rozpoznat, že nenesou skrytou ambici směřující k totalitarismu.

Žijeme v době, která proti sobě zcela mylně klade liberální společenské režimy a režimy totalitní. To je však klam a nanejvýš sebeklam těch, kdo vidí věci tak, jak jim to vyhovuje. V liberalismu se může stát obecnou nezpochybnitelnou tezí, že vše je dovoleno, jen není dovoleno říkat, že by něco nemělo být dovoleno, nebo dokonce říkat, že sama teze, že vše je dovoleno, je nesmyslná. Není i zde přítomný základní prvek totalitního myšlení? To, co je dovoleno, je možné chápat jen na základě nějakého řádu, něčeho, co platí, a na základě autority, která to dovoluje. Teze „vše je dovoleno“ vnitřně rozporná je, protože staví na neexistenci jakéhokoli řádu, jde o absolutní nárok, formulovaný již výše popsáním člověkem, který ničemu nevěří a je ztracen ve své konečnosti. To je východisko, které může vést ke stejně totalitní praxi jako ten nejhorší totalitarismus, jaký už z historie známe. Je to stejně absolutní, totální nárok jako nárok vznesený národem, třídou, ekonomickým pragmatikem.

Liberalismus není protikladem totalitarismu, naopak, je vystaven stejnému svodu, jako nacionální, sociální a jiná hnutí, pokud se snaží aktuálně zavádět fungující „společenské systémy“. Totalitarismu jsme vystaveni všichni – pokud se „zapomeneme“ a připustíme, že společnost je jen uzavřený systém. Základní a téměř nezničitelné semínko totalitaristického myšlení spočívá v každé myšlence, že společnost je možné „nově vybudovat“, nově zformovat, že život lze „zařídit“ tím, že budou vytvořeny nějaké společenské mechanismy, které vytvoří pro život dostatečně pevné rámce, hranice, ochranné valy. Tedy také předpisy, kontrolu, standardy, inspekce a s tím spojené formy restrikce a donucování.

Totalitarismus je způsob myšlení, ve kterém je systém stavěn nad člověka a ve kterém lze o člověku myslet jako o společenském elementu, jako o prvku v mechanismu, který lze seřizovat, opravovat, a ve kterém také, samozřejmě, je třeba provádět selekci. Alespoň proto, aby byli motivováni ti, kdo jsou „pro-systémoví“, aby byli eliminováni ti, kteří jsou „proti systému“, aby byli ti, kdo jsou neutrální, izolováni od negativních vlivů. Totalitarismus se nemusí přímo projevat otevřeným násilím a zločiny, které provázely řízený hladomor a gulagy v sovětském Rusku nebo koncentrační tábory v nacistickém Německu. Víme, že až tam může totalitarismus vést. Ale ve své povaze je především myšlením titánského sebepřecenění člověka, jeho zaslepením vidinou moci a kontroly nad druhými. Je projevem člověka, který by v tradičním duchovním hodnocení byl chápán jako narcistní nedospělec, který se sklání před ďáblem jen kvůli směšné představě, že se stane pánem všeho, co se ve světě nabízí. Cena? Nejen že se díky tomuto klanění stane ne-svobodný sám, ale že se pokusí zbavit svobody také ty druhé.

Evropa se zrodila jako pravý opak všech velkých říší - nikdy nebyla centralizována a o tom, jaká je její povaha, bylo vždy možno vést spor. To nevzniklo samo od sebe. Tak jako byl „mimo schémata“ v židovském národě postaven prorok, a tak jako byl v Řecku mimo schémata postaven filosof, tak je pro Evropu příznačné, že nikdo není „pánem“ Evropy - protože její kultura je otevřena pro výzvy typu prorockého a je také otevřena pro reflexi filosofovu.

Evropa je ale ve svém novověkém zaměření titánská – strhla absolutno (rozhodování o věcech lidí) na zem. A proto je také Evropa už od doby osvícenců a Napoleona neustále v pokušení totalitarismu, v pokušení, že někdo „na sebe“ vezme tuto odpovědnost a přesvědčí ostatní o tom, že výhodné je, aby ho v tom podporovali.

Ale Evropa jako by se znovu a znovu rodila z té oživující kombinace filosofa a proroka, jako by se stále znovu a znovu obnovovala z odpovědného jednání konkrétních osob, které věděly, že jednat znamená vždy vážit pro a proti, rozhodovat v nezajištěnosti pak že znamená stále otevřenou možnost obstát nebo selhat.

Část III. (závěr)

Osobnosti typu Josefa Kalvody dokázaly otevřeně pojmenovat „vadné“, totalitní myšlení, a někdy až do detailu odkazovat k pravdě - která byla a je mnohým dnešním politikům nepříjemná. K pravdě o tom, jak široká a hluboká je nákaza totalitním myšlením, které se neomezuje jen na komunisty a německé nacisty, ale která sídlí v nedostatečné pokoře a otevřenosti, která se váže na snahu mnohých kontrolovat „systémy“ – a tedy skutečnost na systémy převádět.

Totalitarismus není „poražený“ a konference o něm nejsou a neměly by být jen mementem, které brání jejich návratu v podobě, kterou už známe. Totalitarismus je aktuální hrozba, latentní hrozba, která je hluboce založena a dále se šíří v myšlení a ambicích těch, kteří odmítají to, z čeho Evropa vyrostla, a kteří chtějí kontrolovat a nastavovat realitu podle svého přání. Přichází a bude přicházet, protože myšlení Evropy je jím nakažené, a dá se očekávat, že na sebe bude brát nečekané podoby.

Josef Štogr, Miroslav Svoboda,
předneseno M.S. v Plzni 23. 5. 2008 na konferenci Totalitarismus 4

Josef Kalvoda – životopis v datech

- 1923 – narozen 15.1. v Malči u Chotěboře
- 1937 – rozhodnutím otce končí nižší stupeň gymnázia, aby mu mohl pomáhat na domácím hospodářství
- 1940 – úspěšně končí studium na Odborné škole hospodářské
- 1945 – vstupuje do Československé strany lidové
- 1945-1948 – funkcionářem ČSL na krajské úrovni
- 1948 (březen-červenec) – držen ve vazební věznici na popud StB
- 1948 (listopad) – útěk do americké zóny Německa
- 1948 (listopad-prosinec) – pobyt v uprchlickém táboře Murnau, zakládá Sdružení katolické mládeže v exilu, Svatováclavskou župu Orla v exilu a místní odbočku ČSL v exilu
- 1949-1951 – zemědělcem a zdravotním ošetřovatelem v Norsku, zakládá norské odbočky československé Cyrilometodějské ligy, Svatováclavské župy Orla v exilu a ČSL v exilu
- 1951 (únor-srpen) – šéfredaktorem časopisu Čechoslovák v Norsku
- 1951 (listopad) – příjezd z Norska do USA
- 1951-1954 – cestuje po Spojených státech a pobývá postupně v Cedar Rapids, St. Louis, Galvestone, Los Angeles, Chicagu a New Yorku, pracuje jako zdravotní ošetřovatel a dělník-nástrojař
- 1953 – spoluzakládá České křesťansko demokratické hnutí v exilu (ČKDH resp. KDH) a stává se jeho místopředsedou
- 1953 – publikuje pod pseudonymem Josef Doubravský v chicagském Katolíku na pokračování historicko-autobiografickou esejí o únoru 1948 Železná opona padá
- 1954 – stává se předsedou ČKDH
- 1954-1960 – studuje na městské univerzitě v New Yorku při zaměstnání politologii a historii, po získání bakalářského titulu pokračuje ve studiu na prestižní Kolumbijské univerzitě
- 1954-1958 – šéfredaktorem a vydavatelem česky psaného časopisu Křesťanská demokracie
- 1955 – je autorem memoranda ČKDH vládě a Kongresu Spojených států

- amerických žádajícího a navrhuujícího účinnější postup proti komunismu, memorandum je čteno na zasedání Kongresu a přetištěno v kongresním věstníku
- 1956 – uzavírá manželství a získává občanství Spojených států amerických, jeho žena Anastasie je naturalizovaná Američanka - původem Lotyška
- 1956 – začíná psát v angličtině pro deník The Hartford Times komentáře o studené válce
- 1958 – publikuje svou první knihu Titoism and Masters of Imposture v newyorském nakladatelství Vantage Press
- 1958 (září) – po získání magisterského titulu nastupuje pedagogickou dráhu jako vysokoškolský profesor (odborný asistent) historie a politologie na St. Joseph 's College v Hartfordu
- 1960 – získává doktorský titul (Ph.D.) ve svém hlavním oboru politologii
- 1961 – nastupuje jako profesor historie a politologie na univerzitě v San Diegu, kde získává stupeň associated professor (tj. v ČR docent)
- 1961 – publikuje studie o komunistické strategii v Latinské Americe (Communist Strategy in Latin America) a nové československé ústavě (Czechoslovakia 's Socialist Constitution), které jsou přetištěny ve věstníku Kongresu Spojených států
- 1961-1993 – publikuje v odborných časopisech (International Behavioural Scientist, Nationalities Papers, The Journal of Social and Political Studies The Ukrainian Quarterly, The Yale Review) politologické a historiografické studie
- 1964-1998 – přispívá již jen pod vlastním jménem do českých exilových novin a časopisů (Hlasy Čechů a Slováků v Austrálii, Národní politika, Naše Hlasy, Nedělní Hlasatel, Zpravodaj aj.)
- 1966 – nastupuje jako profesor historie a politologie na univerzitě v New Orleans
- 1968 – v červenci a srpnu navštěvuje po dvaceti letech prožitých v exilu Československo
- 1968 (listopad) – na konferenci v Gatlinburgu prezentuje přednášku Sovětský blok, v níž analyzuje vpád vojsk do Československa – text přednášky si vyžádalo ministerstvo zahraničí Spojených států

- 1969 – stěhuje se do Hartfordu a nastupuje znovu jako profesor na St. Joseph 's College, kde se stává vedoucím katedry politologie a historie a získává nejvyšší kvalifikační akademický stupeň professor (tj. v ČR profesor)
- 1978 – publikuje v newyorském nakladatelství University Press of America knihu Czechoslovakia 's Role in Soviet Strategy, pro velký zájem tato kniha vychází ve třech vydáních
- 1979 – publikuje v západoněmeckém Jahrbücher für Geschichte Osteuropas studii Masaryk in America in 1918, která působí senzaci mezi historiky zabývajícími se střední Evropou
- 1982 – začíná působit jako externí poradce amerického federálního ministerstva školství pro udělování grantů na výzkumnou činnost
- 1984 – dostává osobní děkovný dopis od prezidenta Ronalda Reagana za pomoc při prezidentské volební kampani
- 1986 – vydává v newyorském nakladatelství Boulder své životní dílo, knihu Genesis of Czechoslovakia o souvislostech vzniku československého státu v roce 1918
- 1987 – je vybrán jako poradce federální Rady pro mezinárodní rozhlasové vysílání (BIB) a zpracovává rozsáhlou hodnotící studii o československém vysílání Radia Svobodná Evropa
- 1989 – píše dopis prezidentu Reaganovi a členům Kongresu, v němž žádá o politickou intervenci ve prospěch katolického aktivisty Augustina Navrátila internovaného v Československu v psychiatrické léčebně
- 1989 (listopad) – u příležitosti svatořečení Anežky České se v Římě setkává jako člen delegace Svatováclavské župy Orla v exilu osobně s Františkem kardinálem Tomáškem
- 1990 – po pádu komunistické vlády navštěvuje již v lednu Československo. Při dvouhodinové osobní audienci u kardinála Tomáška se snaží získat ho pro převoz „exilové“ sochy Panny Marie z Chicaga do Prahy a její umístění na Staroměstské náměstí, setkává se s předními křesťanskými politiky (R. Sacher, V. Benda, J. Čarnogurský) a získává od tehdejšího ministra vnitra R. Sachera povolení vstoupit do archivů ministerstva vnitra
- 1991 – ve Spojených státech se v soukromí setkává s novým předsedou KDU-

- ČSL Josefem Luxem, s nímž vede několikahodinovou diskuzi o budoucí křesťanské politice v Československu
- 1992 – účastní se kongresu pořádaného v Praze exilovou organizací Společnost pro vědu a umění a vede panel Třetí zahraniční odboj
- 1992 – v krajauském tisku publikuje informace vytěžené v archivu ministerstva vnitra o místopředsedovi krajauské a exilové organizace Vlastislavu Chalupovi, který byl dlouholetým komunistickým agentem
- 1993 – končí svoji pedagogickou dráhu na St. Joseph College v Hartfordu a odchází do důchodu
- 1995-1998 – publikuje na vlastní náklady v ČR soubor svých článků a studií v trilogii Z bojů o zítřek a knihu Genese Československa, provádí korektury k českému vydání Role Československa v sovětské strategii
- 1998 (prosinec) – již těžce nemocen píše poslední článek – polemiku s recenzentem Genese Československa historikem Janem Dobešem, kterou Lidové noviny odmítly otisknout
- 1998 – Rozhlasová stanice Svobodná Evropa vysílá krátký rozhovor Jana Rejzka s Janem Cholínským o vzniku Nakladatelství Dílo a vydání knihy Z bojů o zítřek III. Historické eseje
- 1999 – umírá v Hartfordu na rakovinu

Literatura:

KALVODA, Josef. The Genesis of Czechoslovakia. New York : Columbia University Press, 1986. 673 s. East European monographs; sv. 209. Library of Congress Catalog Card Number 86-80731. ISBN 0-88033-106-2.

KALVODA, Josef. Genese Československa. Aleš Valenta. 1. české vyd. Praha : Panevropa, 1998. 607 s. ISBN 80-85846-09-8.

KALVODA, Josef. Z bojů o zítřek : I. díl Dokumentace. 1. vyd. Toronto : Moravia Publishing Inc., 1995. 414 s. ISBN 0-921863-28-4.

KALVODA, Josef. Z bojů o zítřek : II. díl. Dokumentace. 1. vyd. Toronto: Moravia Publishing Inc., 1996. 365 s. ISBN 0-921863-28-4.

KALVODA, Josef. Z bojů o zítřek : III. díl Historické eseje. 1. vyd. Kladno : Dílo, 1998. 272 s. Paměť; sv. 1. ISBN 80-902530-0-8.

KALVODA, Josef. Czechoslovakia's Role in Soviet Strategy. 1st edition. Washington : University Press of America, 1978. 382 s. ISBN 0-8191-0413-2.

KALVODA, Josef. Role Československa v sovětské strategii. Vladimír Petkevič. 1. české vyd. Kladno : Dílo, 1999. 427 s. Paměť; sv. 2. ISBN 80-902530-1-6.

KALVODA, Josef. Studená válka 1946-1989 : Svoboda znamená odpovědnost. Vladimír Petkevič. 1. vyd. 1 : Dílo, 2001. 242 s. Paměť; sv. 3. ISBN 80-902530-2-4.

Sekundární literatura

CHOLÍNSKÝ, Jan. Poutník Josef Kalvoda : Život a dílo historika a ideologa protikomunistického odboje v exilu (s přílohou Československo 1945-1948). 1. vyd. Kladno : Dílo, 2002. 328 s. Paměť; sv. 4. ISBN 80-902530-3-2.

TOTALITARISMUS 4. Sborník ze symposia zaměřeného na problematiku totalitarismu. Uspořádal Ivo Budil a Tereza Zíková, Plzeň 2008. ISBN 978-80-87025-20-8.

Nekrology a vzpomínky 1999:

Libor Brom (ČTK, Britské listy, Katolický týdeník)

Libor Brom, Karel Škápka, Milan Zelený (Nedělní Hlasatel Chicago)

Jan Cholínský (Lidové noviny, Rozpravy a Střední Evropa)

Osobní archivní fond prof. Josefa Kalvody:

2003 – Jan Cholínský dokončil roztřídění a katalogizaci pozůstalosti, byla uložena v pražské knihovně Libri prohibiti. Péčí knihovny byla v roce 2008 dokončena přepracovaná katalogizace složky korespondence.

Osobní webové stránky Prof. PhD. Josef Kalvoda

<http://www.josefkalvoda.ic.cz>